

Ne zaman bir kimse çevresi için bulaşıcıdır?

Bir hasta, eğer balgamda tüberküloz bakterileri görülmüşse, bulaşıcıdır (açık akciğer tüberkülozu).

Kapalı akciğer tüberkülozu veya başka bir organdan tüberküloz geçmişse (akciğer dışında), genelde bulaşıcı değildir.

Eğer bir hasta bir kaç hafta süreyle tedaviyi iyi takip etmişse, öksürük ve bulaşıcılığı azalır fakat hastalık henüz iyileşmemiştir.

Hijyen temiz şekilde öksürme de hastalığın başkalarına bulaşmasını azaltır.

Hasta öksürürken ağzını kapatarak ve bir kağıt mendil üzerine öksürmelidir.

Kontak araştırması niçin ve nasıl yapılır?

Hastalığın akciğer tüberkülozu olan bir hastanın çevresindekilere geçip geçmediği veya çevresindekilerin de hasta olup olmadıklarını öğrenmek için, çevresindekilerle bir araştırmadan geçmesi gereklidir.

Bu araştırma gençlerde bir deri testi (tüberkülin testi veya intradermotest) yapılır; yaşlı insanlarda akciğerlerin bir röntgeni alınarak yapılır.

Tüberkülozla mücadele ve Sağlık Dairesi (VRGT), tüberküloz hastaları ile ilgili bir liste hazırlamıştır ve son yıllarda bu listenin iki katladığı görülmektedir : aile üyeleri, akrabalar, akradaşlar, iş arkadaşları,, sınıf arkadaşları, dernek üyeleri veya boş zamanları değerlendirme ile ilgili kulüp gibi.

Bilinmeyen bir hastalık (kaynağını) olup olmadığını öğrenmek için, yakın zamanda bulaşmış bir hastanın çevresinde olan kişilerin de muayeneden geçmesi gerekmektedir.

Bronvermelding: Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding vzw (www.vrgt.be)

Sağlığını düşünün. Aşı yaptırın!

Çoğu hastalıklar, virüs veya bakterilerin neden olduğu enfeksiyondan oluşuyor. Aşağıdaki listede 16 tehlikeli enfeksiyon hastalıkları ve bunların nedenleri belirtilmiştir. Hastalık nedeninin tıbbi adı yanında hastalığın adını Hollandaca ve kendi dilinizde bulabilirsiniz.

	MEDISCHE NAAM van de OORZAAK [virus of bacterie]	ZIEKTE IN HET NEDERLANDS	ZIEKTE IN UW TAAL
1	Polio [virus]	Kinderverlamming	Çocuk felci
2	Difterie [bacterie]	Kroep	Difteri
3	Tetanus [bacterie]	Klem	Tetanos
4	Pertussis [bacterie]	Kinkhoest	Boğmaca
5	H.influenzae type b (Hib) [bacterie]	Hersenvliesontsteking door Hib	(Hib'den) Beyin zarı iltihabı/menenjit
6	Hepatitis B (HB) [virus]	Geelzucht door HB	HB'den sarılık
7	Mazelen [virus]	Mazelen	Kızamık
8	Bof [virus]	Dikoor	Kabakulak
9	Rubella [virus]	Rode hond	Kızamıkçık
10	Meningokok van serogroep C [bacterie]	Hersenvliesontsteking door Meningokok C	Meningokok C'nin neden olduğu Beyin zarı iltihabı
11	Pneumokok [bacterie]	Hersenvliesontsteking door Pneumokok	Pneumokok'un neden olduğu Beyin zarı iltihabı
12	Rota [virus]	Diarree door Rotavirus	Rotavirüs'den gelen ishal
13	Human Papilloma Virus (HPV) [virus]	Baarmoederhalskanker door HPV	HPV'nin neden olduğu Rahim ağzı kanseri
14	Hepatitis A (HA) [virus]	Geelzucht door HA	HA'nın neden olduğu Sarılık
15	Influenza [virus]	Griep	Grip
16	TBC [bacterie]	Tuberculose	Tüberküloz

Aşı, enfeksiyon hastalıklarına mücadelede çok önemli bir araçtır. Çoğu aşılar, devlet tarafından parasız olarak yapılmaktadır. Bu konuda daha ayrıntılı bilgileri Flaman Makamları websitesinde bulabilirsiniz : www.zorg-en-gezondheid.be/vaccinatie.aspx

Aşı aşağıdaki hastalıkların belirtilerine karşı sizi korur :

1. Çocuk felci (Polio)

PKas felci (kollar, bacaklar, karın kasları, yutkunma- ve nefes alma kasları) kas kısılması ve bacak şekil bozuklukları (özellikle çocukları büyüme döneminde) ve beyin zarı iltihabı, çoğu zaman yaşam boyu felç hastalığı. 1967'den beri Belçika'da mecburi aşı hastalığın yayılmasını tamamen bastırıyor.

2. Difteri (Difterie)

Boğaz ve nefes yollarında meydana gelen çok ciddi bir iltihaplanmadır ve bazen öldürücüdür. Nefes yoluyla ve ellerle bulaşır (öksürük, aksırma). Bu hastalığa karşı iyi korunmak için, 10 yılda bir aşının yenilenmesi gerekir.

3. Tetanos (Tetanus)

KontROLSÜZ ciddi ağrı yapan kas kramplarıdır, önce yüz, ve daha sonra bel ve boyunda oluşur. Bazan nefes alma kaslarının spazmları nedeniyle, öldürücüdür. Bulaşma daha çok sokakta (kirlili) deri yaralarından meydana gelir. Aşıya başlamak halen mümkündür, bulaşmadan sonra acele etmelidir. Tam olarak yapılan aşı kesin 10 yıl korur.

4. Boğmaca (Pertussis)

Koyu balgamlı uzun süre öksürük salgını. Küçük çocuklar için çok tehlikelidir, bazan öldürücüdür. Nefes yoluyla ve ellerle çok bulaşıcıdır.

5. Hib yoluyla beyin zarı iltihabı

Hib burun yoluyla vücudu zorlar ve pek çok iltihaplanmaya neden olabilir, özellikle beyin zarları (menenjit). 5 yaşından küçük çocuklar için çok tehlikelidir, bazan öldürücüdür. Nefes ve eller yoluyla bulaşır. Nüfus yoğunluğu çok olan yerlerde yüksek risklidir.

6. Hepatitis B yoluyla Sarılık

Çoğu zaman farkedilmez bir bulaşıcı hastalıktır, bazan akut sarılıkla karaciğer iltihabına neden olur. Bu 6 ay sonra kronik karaciğer iltihabına dönüşebilir ve karaciğer sirozu ve karaciğer kanserinin oluşmasına neden olur. Özellikle kan yoluyla ve seksüel ilişkiyle çok bulaşıcıdır. Hava, yiyecek veya su yoluyla bulaşmaz.

7. Kızamık

Bütün vücutta kızarıklarla ve ateşle başlar, hava ve tükürük yoluyla çok bulaşıcıdır. Orta kulak, akciğerler ve beyin iltihabına neden olması nedeniyle, çok tehlikelidir. Bazan öldürücüdür : özellikle küçük çocuklarda, beslenme yetersizliği ve kronik hastalığı olan çocuklarda.

8. Kabakulak (Bof)

Ateşlenme ve salgı bezlerinde şişme görülür, beyin ve beyin zarı iltihabına çevirebilir. Erginlik döneminden sonra erkek çocukların hayatında (testislerde) iltihaplanma görülebilir, (çok az sterilizasyon). Nefes veya tükürüklerle bulaşır.

9. Kızamıkçık (Rubella)

Bütün vücutta kızarıklıklar ve ateş görülür, salgı bezlerinde şişme olur. Eklemlerde ve (çoğu zaman) beyinde iltihaplanmaya yol açar, (çok az, bazan öldürücüdür). Bayanlarda ilk üç aylık hamilelik döneminde çok tehlikelidir: bebek sağır veya dilsiz olabilir veya diğer hamilelik dönemine ciddi şekilde etki eder. Nefes veya tükürük yoluyla bulaşıcıdır.

10. Menenjit C yoluyla beyin zarı iltihabı

Beyin zarı iltihabının yanında beyin iltihabı ve kan zehirlenmesine de yol açar. Belçika'da daha çok grup B ve C de görülür. Sadece Menenjit C'ye karşı aşı vardır. Küçük çocuklarda (0 – 5 yaş arası) ve gençlerde (15-19 yaş arası) risk daha çoktur.

11. Pneumokok yoluyla beyin zarı iltihabı

Beyin zarı iltihabı, aynı zamanda akciğer iltihabına, orta kulak iltihabına ve kan zehirlenmesine yol açabilir. Hastalık bir kaç saat içinde acilen tedavi gerektirebilir. Küçük bebekler için özel aşı mevcuttur ve diğer aşı da yetişkinler içindir.

12. Rotavirüs yoluyla ishal

Ülkemizde en ciddi ishalin en önemli nedeni ve çoğu sık görülen hastaneye yatma 5 yaşından küçük çocuklarda görülür (susuzluktan kuruma riski nedeniyle). 6 aylıktan küçük olan bütün bebeklere aşı yapılması tavsiye edilir. Bu aşı ağız yoluyla verilir.

13. HPV yoluyla Rahim ağzı kanseri

Bulaşma kadınlarda rahim ağzı kanserine neden olabilir. Genç kızlarda aşı ilk seksüel ilişkide yapılmalıdır. Aşının yanında rahim ağzı kanseri araştırması (salgı tahlili) gereklidir.

14. Hepatitis B yoluyla Sarılık

Bulaşma temiz (hijyen) olmayan durumlarda (dışkı, büyük tuvaletle kontak yoluyla) olur, özellikle az gelişmiş ülkelere seyahatlarda. Ne kadar yaşlı olursanız, ağrı o kadar şiddetli olur. Yetişkinler uzun süre aşırı yorgunluk nedeniyle, çoğu zaman sarılık olurlar. Aşağı yukarı hiç bir iz bırakmaksızın her zaman tedavisi mümkündür, çok az durumlarda ağır karaciğer iltihabına yol açabilir.

15. Grip (influenza)

Bulaşma nefes yoluyla veya elle kontak kurmakla olur. Önemli hastalık belirtileri, ateşlenme, titreme, öksürmek, baş ağrısı, boğaz ağrısı, kas ağrıları ve yorgunluktur. Tam olarak tedavi iki hafta sürebilir. Grippe yaşlılarda ve kronik hastalarda büyük risk vardır (Ölüm olabilir).

Belçika'da tüberkülozun (TBC) ele alınması

Tüberküloz (TBC)

Tüberküloz daha çok akciğerlere zarar verir. Öksürük, zayıflama ve kan kaybına neden olur. Hastalık özellikle öksürük yoluyla çok tehlikelidir ve bulaşıcıdır. Hastalık daha çok az gelişmiş ülkelerde görülür. TBC Belçika'da da görülüyor, fakat eskiye nazaran daha az. TBC (uzun vadede) ilaç tedavisiyle iyileşir. TBC'ye karşı BCG aşısı vardır, fakat bu aşı sadece yüksek riskli ülkelerde küçük bebekler içindir. Belçika'da bu aşı yoktur. Ülkemizde hızlı TBC araştırması ve tedavisi tavsiye edilir.

Daha ayrıntılı bilgi : www.vrgt.be/tbc.htm

Dit document is gebaseerd op een tekst van de werkgroep infecties van Logo stad Antwerpen.